Mấy lời thưa trước 5
Mở đầu 7
I. Vấn đề định nghĩa vần 9
II. Sơ lược về lịch sử nghiên cứu vần thơ Việt Nam 17
III. Yêu cầu và mục đích của cuốn sách 24
IV. Vài nét về phương pháp làm việc 27

Chương I
CHỨC NĂNG CỦA VẦN. MỐI QUAN HỆ CỦA NÓ VỚI CÁC YẾU TỐ KHÁC

I. Chức năng tổ chức của vần 30
II. Chức năng nhấn mạnh sự ngừng nhịp và mối quan hệ vần - nhịp 36
III. Vần và sức mạnh biểu đạt ý nghĩa của nó 44
1. Gieo vần vào những tiếng mang lượng thông tin cao 45
2. Đặt vần vào những vị trí thích hợp 49
3. Vận dụng khéo léo các yếu tố cấu tạo âm tiết 57

Chương II
ĐƠN VỊ HIỆP VẦN. HAI MẶT ĐỒNG NHẤT VÀ KHÁC BIỆT CỦA VẦN THƠ

I. Đơn vị hiệp vần 64

1. Đơn vị hiệp vần trong các ngôn ngữ Ấn - Âu: từ 65
2. Đơn vị hiệp vần trong tiếng Việt: Âm tiết 67
II. Hai mặt đồng nhất và khác biệt của vần thơ 71
1. Mặt đồng nhất của vần thơ 72
2. Mặt khác biệt của vần thơ 82

Chương III

VAI TRÒ VÀ QUY LUẬT PHÂN BỐ CÁC YẾU TỐ CẤU TẠO ÂM TIẾT TIẾNG VIỆT TRONG VIỆC TẠO LẬP VẦN THƠ

I. Vai trò của các thành tố trong việc tạo nên mặt khác biệt của vần thơ 91
II. Vai trò của các thành tố trong việc tạo ra sự hoà âm cho các vần thơ 96
1. Vai trò của thanh điệu 97
2. Vai trò của âm cuối 100
3. Vai trò của âm chính 105
4. Vai trò của âm đầu 111
5. Vai trò của âm đệm 113
III. Tình hình cụ thể về sự xuất hiện của âm chính và âm cuối trong vần thơ Việt Nam 118
1. Sự phân bố của các âm chính 119
2. Sự phân bố của các âm cuối 133

Chương IV

VẤN ĐỀ PHÂN LOẠI VẦN. VỊ TRÍ VÀ SỰ HOẠT ĐỘNG CỦA CÁC LOẠI VẦN Ở TRONG CÁC THỂ THƠ, KHỔ THƠ VẦN XÉT VỀ MẶT HOÀ ÂM

I. Thể thơ, khổ thơ và sự hoạt động của các loại vần 144

1. Nhận xét chung 144
2. Vần trong thơ Đường luật 145
3. Vần trong thể lục bát 152
4. Vần trong thể song thất lục bát 163
II. Về cách phân loại vần dựa vào mức độ hoà âm 167
1. Vần chính 171
2. Vần thông 176
3. Vần ép 186

Chương V
SỰ PHÁT TRIỂN CỦA VẦN

I. Những nhận xét khái quát 193
II. Sự chi phối của đơn vị hiệp vần đối với sự phát triển của vần. Các hướng phát triển của vần thơ Việt Nam. 195
1. Sự chi phối của đơn vị hiệp vần là từ 195
2. Sự chi phối của đơn vị hiệp vần là âm tiết 199
3. Các hướng phát triển của vần thơ Việt Nam 203
- Hướng mở rộng quy luật phân bố âm chính 203
- Hướng mở rộng quy luật phân bố âm cuối 205
- Hướng mở rộng quy luật phân bố thanh điệu: vần bằng - trắc 209
- Hai vấn đề liên quan: 226
+ Thơ hiện đại có cần vần hay không ? 229
+ Phải chăng ở thơ tự do vần có sự nới rộng?

Kết luận 233
Phụ lục 244
Tài liệu tham khảo 268